

УДК 7.012:502.3:766

ВОДА У СТРУКТУРІ ДИНАМІЧНИХ ВІЗУАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ: ПРОЄКТНІ МОЖЛИВОСТІ

СКЛЯРЕНКО Наталія, КОЛОСНІЧЕНКО Марина

Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна
nata_skliarenko@ukr.net

У роботі проаналізовано роль води у формуванні образу динамічних візуальних комунікацій. Розкрито її проєктні можливості у різних агрегатних станах, зокрема як текучої мінливої стихії, статичної субстанції (лід та сніг) та трансцендентної речовини (пара). Доведено, що вода є художнім матеріалом для візуалізації, моделювання та імітації процесів комунікації. Водна стихія у структурі дизайн-об'єктів організовує багатогранний візуально-комунікативний простір за екологічними принципами, що спрямовує проєктні розробки на розвиток сталого дизайну.

Ключові слова: вода, динамічні візуальні комунікації, образотворення, формотворення, візуальна динаміка, агрегатні стани води.

ВСТУП

Вода – це мінлива, потужна стихія, яка пов'язує людей, природні та штучні об'єкти, середовище. В цьому контексті вода виступає метафорою стійкого дизайну та потребує системних наукових досліджень [1]. Сьогодні вода часто використовується дизайнерами як джерело натхнення, що експериментально доводить безмежні можливості цієї природної стихії у практиці дизайну [2; 3]. Вода та її властивості виступають художнім засобом та матеріалом, що дозволяє організувати візуально-комунікативний простір, в якому відбуваються постійні зміни, подібно до природного середовища. Роль води у структурі інформаційного повідомлення сьогодні переосмислюється дизайнерами. Це дозволяє розкрити нові проєктні можливості водної стихії та сформуванню інноваційні концепції візуальної комунікації. Тому дослідження способів створення художнього образу із залученням води набувають сьогодні актуальності.

Властивості води виступають важливими концепціями для проєктування візуальної динаміки повідомлення. Динамічні характеристики та агрегатні стани води стають основою формування художнього образу. Завдяки введенню води у структуру дизайн-об'єктів дизайнери отримують можливість розкрити багатогранні змісти візуального повідомлення, і відповідно, цим привернути та утримувати увагу споживачів. Дослідження об'єктів, побудованих з використанням води, може стати теоретичною базою для проєктування динамічних візуальних комунікацій, що окреслює актуальність роботи.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Мета дослідження – проаналізувати способи створення художнього образу динамічних візуальних комунікацій завдяки використанню можливостей води. Джерельну базу дослідження складають зразки поліграфічної продукції, зовнішньої реклами, промислового дизайну та дизайну середовища, в основі проектування яких лежить стихія води.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Сьогодні вода стає важливою частиною концептуального рішення візуальних комунікацій, дозволяючи створити одночасно форму та образ інформаційного повідомлення. Фізико-хімічні властивості води визначають її роль у процесах трансформації оточуючого природного та штучного середовища. Завдяки можливостям перебувати та швидко переходити у різні агрегатні стани, природна стихія води осмислюється дизайнерами як концепт, наділений специфічними властивостями плинності, твердості, повітряності. Тому особливого змісту набувають не лише естетичні властивості води, а й її динамічний характер. Причому водну стихію ми можемо розглядати як художній засіб, який формує візуальну динаміку та зміст образу повідомлення завдяки зміні агрегатних станів – рідкий, твердий та газоподібний (рис. 1).

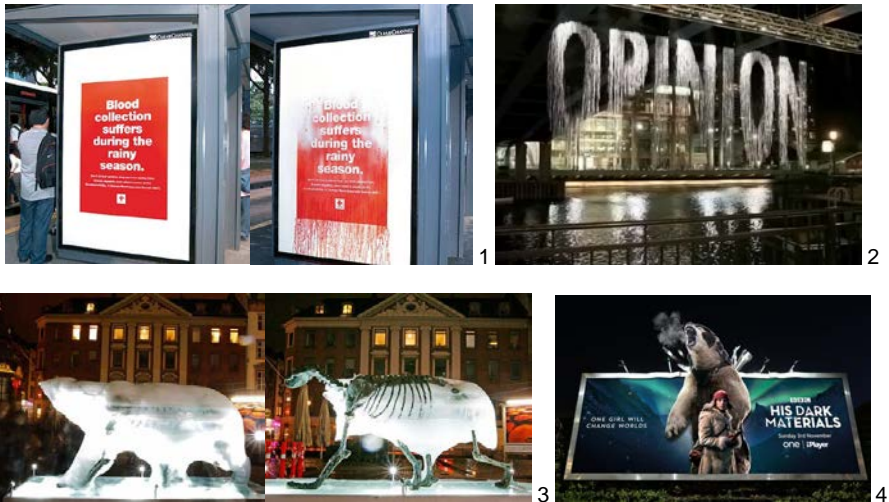

Рис. 1. Проектні можливості води у структурі візуальних комунікацій: 1 – соціальна компанія для Національного Банку крові, Сінгапур; 2 – Bit.Fall, Julius Popp, 2016 [2]; 3 – «Проект Льодяний Ведмідь», Mark Coreth, Міжнародна Арктична програма WWF, 2009; 4 – білборд, що дихає паром, «His Dark Materials», агенція BBC Creative, Лондон, 2019.

Образотворчі можливості води як рідини є досить широкими. Вода – це поєднання динаміки та статичності, це можливість передати природність процесів та перенести їх на соціокультурні події. Асоціативна подібність водних потоків

із погодними умовами, природними катаклізмами, плачем людини тощо лежить в основі їх імітації (білборди, які плачуть, Calgary Film Festival, 2010). Для підсилення емоційного сприйняття змісту дизайнери також використовують фізичні можливості води викривляти зображення завдяки переломленню світла (етикетки на прозорих пляшках). При цьому відбувається утворення образу, динаміка якого визначається рівнем води.

Властивості води як розчинника проявляються у багатьох візуальних повідомленнях, які змінюють забарвлення, змиваються або зникають. Додаткове введення кольору у рідину застосовується дизайнерами як можливість приховати графічне зображення та поступово проявити іншу його сторону (наприклад, кольоровий напій у спеціальних стаканах AX Glass відкриває оголене зображення дівчини, Уругвай, 2010). Поширеним способом привернення уваги до сутності проблеми є проєктування динамічних повідомлень, які змиваються під час дощу (рис. 1:1) або навпаки проявляються, розчиняючи фарбу. До того ж, вода виступає художнім матеріалом та використовується людиною для створення інформаційного повідомлення у поліграфічній продукції (одноразові та багаторазові водні розмальовки) та дизайні середовища (поява зображення на мокрому асфальті). Особливості паперу намокати і ставати прозорим є основою для формування багатшарових образів, які розкривають приховані частини візуального повідомлення. Вони знаходять втілення у зовнішній рекламі (наприклад, реклама білизни Calvin Klein, яка з'являється під час дощу).

Вода в рідкому стані також здатна тримати форму завдяки коливанням, результатом яких є сплески, бризки, хвилі тощо. Бризки води можуть набувати різних форм та об'єму та після фотофіксації використовуватися для брендування текучих продуктів, таких як молоко, шоколад, фарби для друку. У такий спосіб вода як рідина набуває можливостей структуризації простору.

Синтез води із комп'ютерними технологіями стає результатом утворення динамічного інформаційного повідомлення. Вона набуває можливості моделювати ілюзійний простір завдяки синхронізації з датчиками руху. Яскравим прикладом є імітація зливи, з якої людина виходить сухою. Сенсорні взаємодії змінюють траєкторію руху крапель дощу, огинаючи людину, при чому спостерігачі бачать людей під дощем (Rain Room, Музей сучасного мистецтва, США, 2013). Також вода розглядається як інтерактивна просторова структура, яка змінюється у часі. Це простежується у експериментальному проєкті Джуліуса Поппа «Bit. Fall», який побудований на стику науки та технологій штучного інтелекту (рис. 1:2). Художник використовує текучість як визначальну властивість водної стихії для візуалізації слів. Його розробка – це метафора потоку інформації у постійно змінній реальності, коловорот води в природі та коловорот інформації в суспільстві [2]. Завдяки проєкту вода перетворюється на інструмент передачі інформації, в якому краплини стають матеріалом для побудови візуальних образів. Вода перетворюється на матеріальне втілення ідеї руху, мінливості, що вимірюється часом.

Вода в твердому стані (сніг, лід) дозволяє моделювати фіксовану форму та виконує роль структурного каркасу інформаційного повідомлення. Він дає можливість отримати динамічний візуальний і тактильний досвід

одночасно (інсталяції з льоду [3], льодяна типографіка). У таких візуальних комунікаціях температура оточуючого середовища завжди визначає тривалість їх існування: час природного переходу із твердого у рідкий стан (рис. 1:3).

Процес переходу води із рідкого у пароподібний стан використовується для візуалізації декоративної концепції летких речовин, на зразок диму, подиху (рис. 1:4) та аромату. У дизайні знаходять застосування паруючі теплові труби, люки або спеціальні парові машини (наприклад, паруюча кава у McDonald's, Німеччина, 2021), які привертають увагу людей завдяки динамічному ефекту.

ВИСНОВКИ

Отже, дослідження окреслює способи використання візуальної мови води для передачі інформаційних повідомлень. Вода у структурі дизайн-об'єктів стає невід'ємною частиною концепції трансформації. Можливості водної стихії перебувати у різних агрегатних станах дозволяють створити багатозначні художні образи, які розкривають зміст поступово, активізуючи сенсорний досвід людини. Доведено, що вода у різних агрегатних станах (рідкому, твердому та пароподібному) представляє художній матеріал для формування образу текучої стихії, для моделювання статичної форми, яка демонструє природний процес плавлення, та для імітації трансцендентної речовини. Активне залучення водної стихії до дизайн-розробок дозволяє переосмислити проблему мінливості природи та життя суспільства, активізувати увагу на екологічних проблемах та спрямувати концепції візуальних комунікацій для стійкого розвитку суспільства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Fairburn S., Imhof B., Mohanty S. Rethinking Water: A CAAS (City As A Spaceship) design approach. *The Design Journal*. 2017. 20:sup1. S1904-S1915. <https://doi.org/10.1080/14606925.2017.1352708>
2. Popp Julius: Bit.Fall. 2016 (Video). URL : <https://artfacts.net/exhibition/julius-popp-bit-fall/793260> (Last accessed: 27.03.2022).
3. The Minimum Monument. Ice (Video). URL : <https://youtu.be/ubkhhb9V0EwQ> (Last accessed: 27.03.2022).

SKLIARENKO N., KOLOSNIHENKO M. THE WATER IN THE STRUCTURE OF DYNAMIC VISUAL COMMUNICATION: DESIGN POSSIBILITIES

Abstract: *In the study we analyzed the water role in the formation of the dynamic visual communication image. We revealed its design possibilities in different physical states, particularly as the fluid changing element, the static substance (ice and snow) and transcendental substance (steam). We proved that the water is the art material for the visualization, modeling and imitation of communication processes. The water element in the design objects structure organizes the polyhedral visual and communicative space according to the eco-friendly views that helps to develop the sustainable design.*

Key words: *water, dynamic visual communication, image formation, formation, visual dynamics, physical states of water.*